

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:
Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Verenigde Vergadering	Datum bespreking: Woensdag 24 juni 2020 10.00 – 13:51 uur Plaats: Digitaal Opgesteld door: Mw. R. Lubbers (Vi.a.Vi)
<i>Aanwezigen:</i> Aanwezigen: Dhr. R.A.M. van der Sande (voorzitter) Dhr. G.H. von Faber (hoogheemraad) Mw. T.O. Fierens (hoogheemraad) Dhr. M. Kastelein (hoogheemraad) Dhr. J.J.J. Langeslag (hoogheemraad) Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (hoogheemraad) Mw. M. Middendorp (secretaris) Dhr. A.J.J. Blijleven (A&B) Dhr. P. Meijer (A&B) Dhr. M.J.H. Mooren (A&B) Dhr. P.A.M. van der Poel (A&B) Mw. L.M. Willemse (A&B) Dhr. J. P. de Vries (A&B) Dhr. W. de Vries (A&B) Dhr. H. van der Kaap (PvdD) Mw. D.J.M. Corbey (PvdA) Dhr. E. Stolk (PvdA) Dhr. J.J. Démoed (CDA) Dhr. J.W.C. de Mooij (CDA) Mw. S.U. Dewkalie (Water Natuurlijk) Dhr. H. van Dijk (Water Natuurlijk) Dhr. J.M. Hermans (VVD) Dhr. J.B. Knapp (VVD) Dhr. J.L. van Oeveren (VVD) Dhr. F.T. Pardaas (VVD) Dhr. A. van Geest (AWP) Dhr. N. van der Plas (CU-SGP) Dhr. R.A. Roorda (CU-SGP) Dhr. R.F. Schols (50PLUS) Dhr. B.F. Revet (50PLUS) Mw. J. Stoop (Natuurterreinen) <i>Afwezig:</i> Mw. J.C. Boomsma (PvdD) <i>Tevens aanwezig:</i> Mw. L. Frinking	

VERSLAG		ACTIE
1.	Opening/ vaststellen van de agenda De voorzitter opent de vergadering en heet alle aangeslotenen van harte welkom. De heer J. de Vries wil namens de fractie A&B een verklaring afleggen over de geborgde zetels. De voorzitter voegt het onderwerp toe aan de agenda. Mevrouw Stoop wil weten of de nota Peilbeheer wordt besproken voordat deze wordt vrijgegeven voor inspraak. Tevens verzoekt zij commissieleden die geen zitting hebben in de VV, uit te nodigen voor de	

	VERSLAG	ACTIE
	middagvergadering, te weten de behandeling van de KRW-nota Schoon en Gezond Water 3 De voorzitter voegt de Kadernota Peilbeheer toe aan de agenda en de commissieleden zullen een link ontvangen om aan te sluiten bij agendapunt 9.01. Mevrouw Dewkalie heeft nog vragen over de nota van toelichting bij het uitvoeringskrediet Poldergemalen en wil het agendapunt dus graag wijzigen van hamerstuk naar besprekingsstuk. De voorzitter stemt daarmee in. De agenda wordt met de genoemde aanpassingen, vastgesteld.	
2.	Spreekrecht De heer M. van Schie (ecoloog Natuurmonumenten en verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van de natuurgebieden van Natuurmonumenten) spreekt in op agendapunt 9.01. De uitvoerige toelichting is vooraf als bijlage aan de VV gestuurd. De heer Van Schie bewaakt o.a. de Nieuwkoopse Plassen, voor Rijnland een KRW-gebied. Natuurmonumenten streeft naar de meest optimale kwaliteit van zowel het water als de natuur. Rijnland start met stroomgebied plan 3 KRW. Reden voor Natuurmonumenten om de alarmklok te luiden. Rijnland investeert vanaf de 2de helft van de jaren 80 in de waterkwaliteit van de Nieuwkoopse Plassen tot genoegen van Natuurmonumenten. De genomen maatregelen hebben veel effect gesorteerd en het gebied kon daardoor worden aangewezen als Natura 2000-gebied voor zeven habitattypen, negentien soorten (waarvan een van de drie in Nederland aangewezen planten, te weten de Groenknolorchis). Rijnland moet veel stroomgebiedsplannen opstellen voor de KR-waterlichamen. De waterkwaliteit is allesbepalend voor het kunnen behalen van de instandhoudingsdoelstellingen binnen het gebied. Door de genomen maatregelen is de gradiënt weliswaar versterkt maar bovenin bevindt zich een kolonie vogels, waaronder aalscholvers, die in het water schijten en daardoor veel fosfaat afscheiden bovenstrooms van de gradiënt. Het fosfaat verplaatst zich nu stroomafwaarts waardoor de natuurwaarde wordt vernietigd, en instandhoudingsdoelstellingen en mogelijkheden voor herstel teniet worden gedaan. De grootste oppervlakte kranswierwateren is al verdwenen en de verspreiding van veel plantensoorten verandert. Er is al hardware aanwezig en Natuurmonumenten en de provincie Zuid-Holland zijn bereid geld en energie te steken in een snelle oplossing met deskundige ondersteuning door Rijnland. De spreker roept het waterschap op om te gaan samenwerken en het project een hoge prioriteit te geven. Immers: bij het uitblijven van een oplossing ontstaat een biodiversiteitscrisis en zullen N2000 doelsoorten uitsterven. Mevrouw Corbey vraagt zich af of de veroorzakers, de aalscholvers, niet kunnen worden verjaagd/verplaatst naar een locatie waar ze minder schade veroorzaken. Waarin wijkt het advies van Natuurmonumenten af van de plannen van Rijnland? De heer Van Schie wil vooral dat het vinden van een oplossing prioriteit krijgt. Rijnland, Natuurmonumenten en de provincie zijn zich al aan het beraden over de beste opties en de kosten, maar dit vergt tijd. Rijnland is al bezig met defosfatering van de aalscholverkolonie, maar dermate marginaal dat deze niet effectief genoeg is. Daarnaast kunnen er relatief eenvoudige maatregelen worden genomen, zoals vermeld in de bijlage. Mogelijk kan ook de broedlocatie van de aalscholvers minder aantrekkelijk worden gemaakt. De heer Blijleven herkent de geschetste problematiek uit eigen waarneming. Hij ondersteunt de oproep om samen met Natuurmonumenten en de provincie naar oplossingen te zoeken. Mevrouw Dewkalie vraagt of het inzetten van de natuurlijke vijand van de aalscholver, de zeearend, effectief zou kunnen zijn. De heer Van Schie zegt dat zeearenden niet meer verorberen dan nodig en dat is niet afdoende om de kolonie te decimeren. De heer Schols zegt dat de aalscholver beschermd is en oppert dat er samen met andere instanties dan ook gezocht moet worden naar de beste oplossing. De heer Van Dijk wil weten of de uitscheiding van de aalscholvers onder de nesten kan worden afgevangen (bijvoorbeeld door het ophogen en na verloop van tijd verwijderen van riet). De heer W. de Vries vraagt of het vraagstuk door Natuurmonumenten ook al is opgenomen met de Vogelbescherming en de relevante vogelwerkgroep(en). De heer Van Schie herhaalt, dat een aantal scenario's nog wordt verkend. Het afvangen van kak is in principe mogelijk maar er kan ook overwogen worden om het water naar de andere richting af te voeren met vergelijkbare of hogere P-waarde. Er moet met verschillende partijen worden onderzocht wat de	

VERSLAG		ACTIE
	beste ecologische en economische oplossing is. Zodra er diverse scenario's beschikbaar zijn, zal ook overlegd worden met o.a. de vogelwerkgroepen. De voorzitter dankt de inspreker voor zijn inbreng en informatie en rondt het agendapunt af.	
3.a	Overzicht ingekomen stukken Het overzicht wordt voor kennisgeving aangenomen.	
3.b	Mededelingen De voorzitter meldt dat mevrouw Boomsma afwezig is en de heer Démoed de vergadering eerder moet verlaten. Portefeuillehouder Langeslag meldt: 1. Dat het middengebied van het project Nieuwe Driemanspolder 1 juli wordt opgeleverd en opengesteld voor het publiek; 2. De VV is schriftelijk geïnformeerd over de situatie in IJmuiden (defecte pomp). Er is inmiddels extra tijdelijke bemalingscapaciteit beschikbaar. Ook in Katwijk was driekwart van de bemalingscapaciteit beschikbaar. Het probleem werd veroorzaakt door omvormers. Besloten is om ook de andere drie pompen aan te pakken om een identieke storing te voorkomen. De werkzaamheden zijn afgestemd met Rijkswaterstaat en collega-waterschappen. Portefeuillehouder Fierens meldt dat de toezegging over de kalender van Haarlem Waarderpolder ontbreekt, die zou worden bijgesteld vanwege enkele onduidelijkheden. De kalender wordt in de notitie Aanbesteding (die in een extra commissie vergadering wordt besproken). Het punt is daarmee afgehandeld.	
3.c	Motie rapportage (ter kennisneming)	
4.	HAMERSTUKKEN De voorzitter legt meeluisteraars uit, dat hamerstukken al in de diverse commissie uitgebreid zijn besproken en rijp zijn voor besluitvorming.	
4.6.01	Aanvullend krediet cluster baggeren 2017 deelgebieden 1 en 3 Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.6.02	Uitvoeringskrediet poldergemalen cluster 3 (1^e tranche) Dit stuk wordt op verzoek van mevrouw Dewkalie alsnog besproken.	
4.6.04	Kredietaanvraag regionale keringen 2020-2022 Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.6.05	Uitvoeringskrediet influentleiding Zwaanshoek Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.6.07	Uitvoeringskrediet renovatie 11 afvalwatertransportgemalen Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.6.08	Voorbereidingskrediet 3 sluizen Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.6.09	A2-project en Office 365 Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.6.10	Verkoop Dobbewatering Leiden Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.6.11	Benoeming accountant Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
5.	BEELDNAOTA'S	
5.01.a	WBP5 Effect- en Middelenmonitor 2019 Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
5.01.b	Bestuurlijke indicatoren: 10 highlights Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
6.	BESLUITVORMINGSNOTA'S	
4.6.02	Uitvoeringskrediet poldergemalen cluster 3 (1e tranche) Mevrouw Dewkalie is tevreden met de nota van toelichting. Voor Water Natuurlijk is vismigratie een belangrijk onderwerp maar slechts 8% van de Rijnlandse gemalen kan door vissen worden gepasseerd. Vraag: zou Rijnland niet moet streven naar een dekking van 100%? Voorts oppert zij om aan een	

	VERSLAG	ACTIE
	dergelijk doel een jaarlijkse prestatie te koppelen en bij onderhoud steeds de opties (en meerkosten) in kaart te brengen. Portefeuillehouder Langeslag zegt dat de organisatie naar aanleiding van de vragen van Water Natuurlijk nog eens kritisch heeft gekeken naar de wijze waarop met het thema is omgegaan. Daarbij werd ontdekt dat er een fout is gemaakt en werd afgesproken dat in de toekomst bij de voorbereiding van werkzaamheden aan poldergemalen, de vispasseerbaarheid/viswerendheid nadrukkelijk aandacht zullen krijgen. Omdat het bij de genoemde 30 gaat om tweezijdige vispaseerbaarheid, ligt het percentage dus aanzienlijk hoger. Op allerlei andere gemalen worden maatregelen genomen om vismigratie mogelijk te maken. De portefeuillehouder zal in een rapportage exact aangeven om welke aantallen het gaat en hoe het onderwerp wordt meegenomen bij het werk aan de poldergemalen. Er zal bij het Noordeind- en Geerpoldergemaal expliciet nog eens worden gekeken naar de tweezijdige vispasseerbaarheid. Mevrouw Dewkalie is zeer tevreden met de beantwoording, de erkenning dat er een fout is gemaakt en de toezeggingen van portefeuillehouder Langeslag. De voorzitter veronderstelt dat de toegezegde informatie te zijner tijd aanleiding kan zijn tot verdere behandeling in de commissie en constateert dat de VV unaniem instemt.	Toezegging
6.03	Regionale Energie Strategieën De heer Mooren zegt dat zijn fractie tevreden is met de gronden die Rijnland in eigendom heeft om energie mee op te wekken voor 2025. In zienswijzen nummer 7 staat: <i>‘Rijnland is geen voorstander van energieopwekking in Natura 2000 gebieden’</i>. In de tekst voor de commissie was hieraan ‘grootschalig’ toegevoegd. Dit betekent dat bewoners/bedrijven ter plekke dus ook geen energie kunnen opwekken. Graag uitleg. A&B wil tevens een bevestiging dat de werkzaamheden van Liander op schema loopt. De fractie vindt dat het waterschap zich dient te focussen op technische kennis en bij vervolgoverleg moet aangeven er niet mee akkoord te kunnen gaan als de gemeenten in het buitengebied het afvoerputje voor de RES worden. Mevrouw Dewkalie is tevreden met de aanpassingen na de commissiebespreking en de wijze waarop de motie Energieneutraliteit en de Aquathermie zijn verwerkt. Portefeuillehouder Fierens is blij met de waardering voor dit grote en complexe proces. Zij vindt dat de inbreng vanuit de commissie een verrijking van de zienswijze heeft opgeleverd en de portefeuillehouder is ook blij met het brede draagvlak in de VV. Net als mevrouw Dewkalie ziet zij het als een eerste stap naar het besluit dat over een jaar moet worden genomen over implementatie. Opwekking in N2000-gebieden: op verzoek van mevrouw Stoop is het woord ‘grootschalig’ geschrapt. De portefeuillehouder kan zich daarin vinden en benadrukt dat het niet de bedoeling is dat bewoners/bedrijven ter plekke geen energie meer kunnen opwekken via zonnepanelen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om op deze locatie windmolens en grote energieopwekkende parken te realiseren. Liander loopt op schema. Rijnland zet graag zijn toegepaste kennis in, ook om zodoende een maatschappelijke bijdrage te kunnen leveren. De komende periode wordt het vervolgtraject, leidend naar het besluit, voorbereid en in september zullen de implementatievoorstellen naar aanleiding van de motie aan de VV worden voorgelegd. <i>Tweede termijn</i> De heer Mooren wil toch dat de aanduiding ‘grootschalig’ alsnog wordt toegevoegd nu de portefeuillehouder bevestigt dat bewoners en bedrijven wel degelijk mogelijkheden houden voor energieopwekking. Hij vraagt de VV akkoord te gaan met deze toevoeging. Portefeuillehouder Fierens wil graag dat de aandrager van deze tekstwijziging, mevrouw Stoop, als eerste reageert. Mevrouw Stoop geeft aan dat het er op de begrenzingskaart, naar haar beste weten, geen bedrijven binnen het Natura 2000-gebied zijn begrengd. Er wordt in het stuk bedoeld op de plassen en niet op de dorpen. De voorzitter veronderstelt dat het schrappen van ‘grootschalig’ bedoeld is als ‘zo min mogelijk’ maar dat er dus geen absoluut moratorium geldt. Het opwekken van energie is dus in uitzonderlijke gevallen op individueel niveau (mits er geen schade wordt aangebracht) wel mogelijk. De voorzitter wil weten of de heer Mooren, mevrouw Stoop en portefeuillehouder Fierens zich in deze uitleg kunnen vinden. De heer Mooren herhaalt niet akkoord te gaan met de voorliggende tekst maar dat hij wel instemt met de	

	VERSLAG	ACTIE
	door de voorzitter gegeven uitleg die dan wel op schrift moet worden gezet. De voorzitter stelt de heer Mooren gerust: zijn toelichting zal onderdeel uitmaken van de notulen en derhalve de besluitvorming. Er is dus geen sprake van een moratorium, maar er is wel sprake van terughoudendheid ('zo min mogelijk'). De heer Mooren stemt daarop in met het voorstel. De voorzitter dankt voor instemming met deze gezamenlijk geformuleerde toelichting en constateert dat de VV daarmee en met het voorliggende voorstel, unaniem instemt.	
6.06	Uitvoeringskrediet kunstwerken Spaarndam, kademuuren Kolksluis Mevrouw Dewkalie erkent dat renovatie dringend noodzakelijk is maar WN heeft wel haar zorgen uitgesproken over het voornemen om de zeer waardevolle beeldbepalende kastanjbomen te verwijderen. WN vindt dat het uiterste moet worden gedaan om de bomen te behouden, ook als daar meerkosten mee gemoeid zijn. In de nota van toelichting wordt dit niet genoemd. Vraag: wat kan Rijnland doen om de bomen toch te behouden. Portefeuillehouder Van Steensel zegt dat de nota van toelichting zich beperkt tot datgene dat is toegezegd. Daar waar mogelijk, zullen de bomen die ook belangrijk zijn voor het beschermd dorpsgezicht blijven staan maar de wortels van deze bomen hebben hun weg gevonden diep in de dijk zelf waarmee de dijk instabiel is geworden. De gemeente Haarlem wil dat zowel de bomen blijven maar tevens dat de kademuur op dezelfde plek blijft (mogelijk kan deze 50 cm worden opschuiven). Maar de combinatie lijkt niet mogelijk. Er is overlegd met de aannemer en deskundigen van de gemeente Zaanstad en Utrecht. In week 27 staat nader onderzoek op de rol waarbij ook de gemeente Amsterdam is betrokken (vanwege hun ervaring in het Amsterdamse Bos) om na te gaan of en zo ja onder welke voorwaarden en kosten beide kunnen worden behouden. De gemeente Haarlem kan zich vinden in deze aanpak. Het is evenwel vooralsnog aannemelijk dat er gekozen moet worden voor of de bomen of de kademuur. Rijnland opereert dus uitermate zorgvuldig. De voorzitter vat samen: er wordt alles aan gedaan maar partijen zijn niet gehouden tot het onmogelijke. Mevrouw Dewkalie vindt het positief dat de portefeuillehouder alles in het werk stelt om na te gaan of de bomen behouden kunnen blijven en dat ook deskundigheid van andere gemeenten wordt ingeroepen. Het is een belangrijk signaal dat Rijnland zich er terdege van bewust is dat bomen niet zomaar moeten worden gekapt. De voorzitter concludeert hierop dat de VV unaniem akkoord gaat.	
6.a.	Advies van de Adviescommissie geborgde zetels bij waterschapsbesturen Dit ingekomen stuk is op verzoek van de heer J. de Vries (A&B) ter bespreking toegevoegd aan de agenda. De heer J. de Vries verwijst naar de drie gelijkluidende brieven van VNO-NCW, LTO Nederland en de VBNE in reactie op het advies van de commissie Boelhouwer waarin zij aangeven dat de geborgde zetels voor bedrijven/landbouw/ongebouwd/natuur behouden moeten blijven. De fractie A&B van Rijnland onderschrijft dit standpunt en vindt dat met het loslaten van de geborgde zetels dit bij Rijnland zal leiden tot verlies van kennis, legitimiteit en draagvlak. De fractie vindt voorts dat het belang en de zeggenschap onder grote spanning komen te staan, juist daar waar met het bedrijfsleven, met landbouw/ongebouwd en de natuur naar oplossingen voor deze tijd gezocht moet worden. Niet alleen voor wat betreft de kerntaken van Rijnland, maar ook voor het inbedden van de maatschappelijke opgave waar het waterschap voor staat. Tevens vindt A&B dat met het afschaffen van de geborgde zetels, de discussie om de waterschappen als uitvoeringsorganisatie onder te brengen bij de provincie weer zal opblazen en dus ook het functionele karakter van het waterschap. A&B wil die weg niet bewandelen. Op het verzoek van A&B om het advies van de commissie Boelhouwer te bespreken werd in de commissie zeer afwijzend gereageerd. De heer de Vries denkt dat hij als realist goed kan inschatten wat al dan niet haalbaar is, maar hij acht het onbesproken laten van de waarde van geborgde zetels en daarmee van de belangen en de zeggenschap van bedrijfsleven/ongebouwd en natuur in dit waterschap, een gemiste kans. Ten overvloede: noch natuur, noch ongebouwd, noch bedrijven kunnen stemmen bij verkiezingen. Maar om toch recht te doen aan hun belangen en betekenis bij waterbeheer, zijn de geborgde zetels verankerd in de wet. A&B blijft zich inzetten voor een toekomstgericht	

VERSLAG	ACTIE
waterschap Rijnland dat vanuit zijn functionele taakopdracht het waterbeheer overeenkomstig de conclusies van het OESO-rapport op een adequate wijze, taakgericht en met oog voor maatschappelijke ontwikkelingen, blijft uitvoeren. De voorzitter wijst erop dat A&B vooraf al had aangegeven dat het niet hun intentie was om discussie uit te lokken. Maar zelf wil hij niet nalaten op te merken dat, ongeacht de persoonlijke visie van de aanwezigen of anderen op geborgde zetels, alle VV-leden van Rijnland de inbreng, kennis en legitimiteit van alle leden van A&B alsook Natuurterreinen zeer waarderen. De voorzitter vindt het fijn dat de fractie zich wil blijven inzetten voor een goed functionerend Rijnland. Mevrouw Stoop ondersteunt het pleidooi van A&B van harte. Het waterschap heeft momenteel te maken met een aantal grote problemen waarvan de oplossingen vaak liggen bij de sectoren met geborgde zetels. Zij begrijpt de vrees die bestaat voor een onevenredig grote stem van de landbouw in het waterschap, maar afgaande op de statistieken valt dat bij Rijnland heel erg mee. Bovendien ervaart zij dit ook geenszins en zij zou dan ook graag dat aspect van de kritiek willen wegnemen. De heer Hermans deelt de analyse van A&B en steunt het gegeven dat de geborgde zetels onderdeel zijn van de gemeenschap van Rijnland en de VVD onderstreept tevens dat deze zetels bijdragen aan de oplossingen voor het Rijnlandse gebied. Voorts valt het te verwachten dat de afschaffing van de geborgde zetels makkelijk zou kunnen leiden tot een vervolgstap: het afschaffen van het functionele bestuur van het waterschap. De heer Stolk zegt dat de PvdA graag in september over het voorstel met meerdere kanten, in debat gaat. De heer Van der Plas ondersteunt het pleidooi van A&B. Op 19 juni hebben een aantal waterschappers met de Tweede Kamer hierover gedebatteerd. Alle SGP-waterschappers spraken uit de samenwerking met de geborgde zetels zeer te waarderen en het te betreuren als de systematiek zou wijzigen. De heer Schols is het eens met de heer Stolk en pleit voor een debat in september. Ongeacht het respect van 50PLUS voor de heer De Vries, vindt zijn fractie dat geborgde zetels niet meer passen bij dit tijdsgewricht. De heer Van Dijk zegt dat het landelijke standpunt van Water Natuurlijk vanaf de oprichting bekend mag worden verondersteld, maar hij vindt het een goed idee om het onderwerp in september te bespreken, nadat de Tweede Kamer ook een discussie heeft gevoerd. Los hiervan, benadrukt de heer Van Dijk dat er veel waardering is voor de inbreng van de geborgde zetels en waarmee ook prettig wordt samengewerkt. De discussie gaat natuurlijk over het systeem. De heer Van der Kaap vindt dat de discussie zich moet beperken tot de verandering van het systeem. Hij wijst erop dat de heer De Vries zich ook kandidaat kan stellen bij een politieke partij en roept op om vertrouwen te hebben in het democratische systeem. De heer De Mooij ondersteunt zowel de inbreng van A&B als de mooie woorden van de voorzitter. Ook het CDA wil graag de discussie aan in september. De voorzitter verwijst naar de procedure. Er ligt een initiatiefvoorstel van GroenLinks waarop tot 3 juli kan worden gereageerd. Tevens ligt er een aanbiedingsbrief van de minister van I & W waarin wordt aangegeven dat men eerst nog een commissie advies wil laten uitbrengen. De minister verwacht voor de verkiezingen nog geen besluit. Het onderwerp komt dus nog op een later tijdstip terug in de VV.	
6.b. Kadernota peilbeheer De voorzitter wijst erop, dat er een verzoek ligt van mevrouw Stoop om deze nota pas vrij te geven voor inspraak na bespreking in de VV. Er wordt nu dus niet over de inhoud maar over de procedure gedebatteerd. Mevrouw Stoop zegt dat het aanvankelijk de bedoeling was om deze beleidsrijke nota zonder discussie in de VV zou worden vrijgegeven voor inspraak, geheel conform de bestaande procedure voor beleidsrijke nota's. Na discussie in de commissie, heeft D&H een piepsysteem geïntroduceerd. Dat is positief zodat er tijdig opgeroepen kan worden een dergelijke nota eerst in de VV te bespreken. Los van de inhoud, wijst mevrouw Stoop erop dat als besloten zou worden de nota nu al vrij te geven voor inspraak, dat in de vakantieperiode plaatsvindt, wat zij niet erg charmant vindt. Inhoudelijk zijn er overigens voldoende argumenten om de nota eerst te bespreken. De voorzitter zou graag zien dat het debat zich beperkt tot de procedure. Na een eerste visie van de portefeuillehouder, zal hij de VV-leden de gelegenheid geven hun opvattingen te uiten.	

VERSLAG	ACTIE
Portefeuillehouder Langeslag memoreert dat tijdens de coalitieonderhandelingen voor een aantal onderwerpen een BOB-traject is bepaald. Onderwerpen die een gedege inbreng van de VV rechtvaardigen. In relatie tot de Nota Peilbeheer noemt hij als voorbeeld het dossier bodemdaling en C02-emissie veenweide. Vanwege de Covid-19-uitbraak is behandeling helaas uitgesteld maar hier gaat het om een update van een nota uit 2008 op basis van brede ervaringen maar er is geen sprake van fundamentele beleidswijzigingen. Deze kadernota zal worden gebruikt voor het opstellen van peilbesluiten die moeten voldoen aan een wettelijk kader. Zo moet Rijnland via de peilen de maatschappelijke functies mogelijk maken. Per peilbesluit worden via maatwerk belangenafwegingen gemaakt, rekening houdend met de (on)mogelijkheden. D&H vindt dat bepaalde benoemde vraagstukken, zoals bodemdaling, verzilting, een goede plek hebben gekregen in deze Kadernota en via de peilvoorstellen aan de orde komen in de commissie. D&H vindt voorts dat deze nota volgens de gebruikelijke procedure in inspraak kan worden gebracht en na ontvangst van zienswijzen daarop en de Nota van Beantwoording in de VV kan worden geagendeerd ten behoeve van de feitelijke vaststelling. D&H heeft de signalen over dit type nota's ter harte genomen, zie het TKN-memo over de toekomstige behandeling en de introductie van het piepsysteem. D&H wil de nota nu ook vrijgeven voor inspraak, mede gezien de voorbereidingen door de organisatie en de extern gevoerde gesprekken over deze kadernota met natuur- en agrarische organisaties. Vakantie: het komt vaker voor dat inspraakprocedures gewoon doorlopen. Er is voorgesteld om de wettelijke termijn van zes weken te verlengen naar acht weken. Mevrouw Corbey is zeer positief over het piepsysteem. Het is een goed principe dat beleidsrijke nota's eerst door de VV worden besproken. In de nota Peilbeheer wordt een aantal afwegingspunten genoemd maar welke afwegingen en prioriteiten, blijven onvermeld en de fractie vindt de nota eigenlijk niet zo beleidsrijk. Hierin wordt helaas nergens gerept over Co2-reductie hoewel het een belangrijk thema is in het coalitieakkoord. De PvdA acht het zinvoller om een beleidsrijkere nota ter inzage te leggen. De VV kan daaraan bijdragen. De heer Pardaan zegt dat de inbreng van de portefeuillehouder het standpunt van de VVD heeft versterkt en dat de fractie de opvatting van het college ondersteunt. Mevrouw Dewkalie vindt de uitbreiding van de maatschappelijke taken in het algemeen en de vele opgaven van Rijnland in het bijzonder (Co2-reductie, veenweidegebieden en KRW) vragen om een bredere discussie over het peilbeheer. De door de portefeuillehouder aangehaalde externe contacten vindt de fractie te beperkt. WN ziet geen noodzaak voor haast en omdat er feitelijk niks is veranderd hoeft de nota ook niet te worden doorgezet. De fractie wil de nota dus bespreken in de VV. Een aantal andere waterschappen beschikken al over peilbeheer dat aansluit bij de nieuwe maatschappelijke opgave. Er wordt daar in stappen een flexibel peilbeheer ingevoerd. De heer Van der Plas is het eens met de VVD en handhaaft het eerder in de commissie ingenomen standpunt. De heer Schols is het eens met voorgaande spreker. Hij vindt de introductie van het piepsysteem een prima verbetering en 50PLUS sluit zich aan bij de visie van D&H. De heer Van Geest is blij met de verlengde inspraakprocedure, maar zou die graag nog wat verder oprekken. Ook hij veronderstelt dat het piepsysteem goed kan werken en deelt de mening van de PvdA: het verbaast hem dat de nota is verschenen zonder beleidsinhoudelijke punten. Gelet op het coalitieprogramma is het beschikken over het juiste kader, van groot belang. Omdat het stuk de inspraak ingaat, is het essentieel dat ook de buitenwacht de overwegingen kent. Dus graag aandacht voor dit aspect. De heer Van der Poel vindt dat de nota de inspraak in kan omdat D&H de nodige zorgvuldigheid betracht en de nota na de inspraak alsnog uitputtend in de VV kan worden behandeld. De heer De Mooij deelt de mening van de portefeuillehouder en onderschrijft de bijdrage van de VVD. Het CDA vindt het piepsysteem een goede verbetering en sluit zich aan bij de motivering van D&H. De heer Van der Kaap is het eens met de PvdA. Er moet fundamenteel worden nagedacht over het peilbeleid. De afgelopen decennia stond het afvoeren van water centraal maar afgaande op de huidige tijd is het vasthouden van water meer aan de orde. De PvdD wil een goede discussie over deze fundamentele veranderingen. Mevrouw Stoop is blij met de verlenging van de inspraakperiode. De portefeuillehouder gaf aan dat in de nota geen actuele beleidswijzigingen staan maar de afgelopen twaalf jaar kenmerken zich door zeer fundamentele veranderingen en wordt er inmiddels anders gedacht over de opgave in het kader van	

	VERSLAG	ACTIE
	klimaatveranderingen, wateroverlast en droogte, verzilting, bodemdaling e.d. Zij vindt dan ook dat moet worden nagedacht over een herziening en vindt dan ook dat er eerst in de VV moet worden gedebatteerd over eventuele aanpassingen. Portefeuillehouder Langeslag benadrukt dat het belangrijkste afwegingstraject het vaststellen van 'n peilbesluit is omdat dat maatwerk vergt en de diverse belangen meewegen. Rijnland houdt bij het nemen van peilbesluiten al terdege rekening met wijzigingen. Hij beschouwt die niet zozeer als beleidsrijke wijzigingen maar veeleer als implementaties van een aantal ontwikkelingen. Er wordt dus wel degelijk gehandeld in de geest van de maatschappelijke ontwikkelingen. Deze nota geeft de kaders aan waarbinnen Rijnland peilbesluiten aan de VV gaat voorleggen, zoals te doen gebruikelijk. De voorzitter vraagt of er na deze ronde fracties van mening zijn veranderd. Dat blijkt niet het geval te zijn, waarop hij concludeert dat zeven-acht aanwezigen voor uitstel hebben gepleit en twintig tegen. Hij zal in de pauze de kwestie nog even voorleggen aan D&H. <i>Pauze</i> Na de pauze meldt de voorzitter dat D&H heeft besloten om de Kadernota Peilbeheer ongewijzigd gedurende een periode van acht weken ter inspraak zal brengen. Daarnaast kunnen eventuele wijzigingen na het doorlopen van de separate BOB-trajecten, worden doorgevoerd. De Kadernota Peilbeheer wordt na de inspraakperiode weer geagendeerd.	
7.	NOTULEN van de VV-vergadering 13 mei 2020 en de toezeggingenlijst Redactioneel: het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Toezeggingen: het overzicht wordt voor kennisgeving aangenomen.	
8	RONDVRAAG Mevrouw Stoop zou graag een update ontvangen met het oog op de heersende droogteperiode. De heer Mooren vraagt of Rijnland extra inspanningen plant om de waterkwaliteit van bepaalde zwemlocaties te verbeteren, temeer daar er veel bewoners hun vakantie in eigen woonomgeving zullen doorbrengen. Voorts wil hij weten of het waterschap ook een plan van aanpak heeft voor de rivierkreeften (zoals de Stichtse Rijnlanden). Portefeuillehouder Langeslag wijst erop dat de meest actuele informatie steeds wordt vermeld in de zomermonitor (zie de site) waarop men zich kan abonneren. Rijnland heeft niet opgeschaald voor wat betreft de calamiteitenniveaus. Een aantal kades en trajecten worden wel geïnspecteerd. Indien daartoe aanleiding bestaat, schaaft Rijnland voor de keringen automatisch op. Bij Gouda wordt de zoutindringing vanuit de IJssel permanent bewaakt. Er wordt inmiddels met collega waterschappen tegendruk gegeven. Hierdoor kan bij Gouda voldoende kwaliteit zoet water worden ingenomen om de doorspoeling van de zoute kwel te regelen en de overige functies te bedienen. Op het ene moment dat een te hoog zoutgehalte dreigde, is meteen geacteerd door de afdelingen peilbeheer. De afvoer van de Rijn ligt nog boven de norm, wat ook positief is. Op dit moment zijn er in het werkgebied geen problemen met droogte. Portefeuillehouder Von Faber zegt dat de zwemlocaties zoals te doen gebruikelijk worden gecontroleerd. Extra informatie over blauwalg wordt indien daarvan sprake is, gemeld in de lokale media. De situatie van de blauwalg wordt samen met de gemeenten dit jaar extra bewaakt, mede met het oog op de vele thuisblijvers. Rivierkreeft: het handelingskader wordt door de landelijke overheid vastgesteld en het wegvangen is belegd bij beroepsvissers. Mede door inzet van Rijnland loopt er onderzoek naar de schadelijkheid. Vooralsnog is een aanpassing van beleid niet mogelijk maar samen met andere waterschappen worden de problemen geïnventariseerd zodat nieuwe inzichten zouden kunnen leiden naar toekomstig beleid. De heer Mooren vraagt of Rijnland weet op welke locaties de kreeften zich ophouden. Ze zijn schadelijk en is Rijnland bereid om een zienswijze naar het Rijk te sturen gezien de noodzaak om ze op korte termijn aan te pakken. Portefeuillehouder Von Faber is van harte bereid om samen met andere waterschappen een dergelijke brief te sturen en daarin aan te dringen op gemeenschappelijk beleid gezien de toenemende problemen. Rijnland weet waar de meeste zich bevinden. Portefeuillehouder Von Faber meldt dat men via de website 'citizen science' kan bestellen. Inmiddels is de aanvraag vanuit Rijnland het hoogst van alle zeven participerende waterschappen.	

VERSLAG		ACTIE
9	OPINIENOTA'S	
9.01	KRW-nota Schoon en Gezond Water 3 De voorzitter leidt de bespreking in. De KRW betreft een wettelijke verplichting (op basis van zowel Europese en Nederlandse wetgeving) voor zowel het Rijk, de provincies als de waterschappen. Los hiervan staat de kwaliteit van het water, een onderwerp dat voor het waterschap intrinsiek, net als de waterveiligheid en voldoende water, behoort tot de corebusiness van Rijnland. Het onderwerp wordt opiniërend besproken. Afsluitend zal worden geïnventariseerd of de VV al een voorkeur heeft voor een bepaalde richting. Hoogheemraad Von Faber memoreert dat in december 2019 de geschiedenis en de context van de KRW aan de VV werd uitgelegd. Nu wordt een aantal keuzes aan de VV voorgelegd aan de hand waarvan D&H de besluitnota zal worden opgesteld die op 23 september wordt vastgesteld in de VV. In de derde planperiode moeten diverse opdrachten worden volbracht maar moet daarbij wel worden voldaan aan haalbaarheid, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid. De portefeuillehouder roept de aanwezigen op na de presentatie ook te reageren op elkaar omdat de input van de VV essentieel is voor de verdere besluitvorming. Presentatie door mevrouw Linda Frinking Nadat mevrouw Frinking de wettelijke achtergrond nog even kort schetste, wijst zij erop dat het van belang is dat Rijnland bij toetsing door de rechter moet kunnen aantonen dat er terdege is nagedacht over de praktische invulling van de KRW en de keuzes kan onderbouwen. Rijnland volgt tevens de eigen kaders en heeft het doelbereik van de maatregelen nauwgezet bestudeerd. Aan de hand van o.a. de financiële kaders in het coalitieakkoord is nagegaan welke voorstellen het meest effectief en realiseerbaar zijn. In het maatregelenpakket wordt voldaan aan de verplichting deze voor 2027 uit te voeren. De analyse van de veertig waterlichamen is als uitgangspunt genomen. De maatregelen zijn niet alleen gericht op datgene dat moet gebeuren maar tevens op het voorkomen van achteruitgang van de waterkwaliteit. In 2018/2019 is al een volgorde bepaald van uitvoering waarbij de leermomenten gaandeweg zullen worden meegenomen. De minst ingewikkelde waterlichamen zullen als laatste worden opgepakt. Rijnland stelt de doelen op die door de provincie worden vastgesteld. Rijnland kent alleen kunstmatige waterlichamen en heeft de mogelijkheid om een technische doelaanpassing te doen en van die mogelijkheid is gebruik gemaakt. De verwachting is dat het doelbereik de met het opgestelde maatregelenpakket kan worden gerealiseerd. Garanties kunnen niet worden gegeven omdat ecologie soms wat traag reageert en niet keihard valt te voorspellen. Primair wordt ingezet op het terugdringen van de bronnen (mede met het oog op duurzaamheid). Te denken valt aan de landbouw en de eigen awzi's. Hiervoor is Rijnland mede van landelijke wetgeving afhankelijk. Qua inrichting valt nog het nodige te doen en dat geldt ook voor de beheersprogramma's. Ook dient het watersysteem nog te worden verbeterd ten behoeve van de waterkwaliteit. Tijdens het gebiedsproces is intensief overlegd over de maatregelenpakketten waarin rekening wordt gehouden met de financiële kaders vanuit het coalitieakkoord. Aan de VV worden duidelijke keuzes voorgelegd die in een tabel zijn uitgewerkt (zie de presentatie). De voorzitter roept de VV-leden op om zich niet te beperken tot informatieve vragen, maar bovenal tot vragen die een opinie uitlokken. De heer Van Oeveren wil weten op welke wijze vooraf de effecten van de beoogde acties in het kader van de KRW kunnen worden gemeten. Zoals uit de inspraak van Natuurmonumenten al bleek tasten beschermde vogels de kwaliteit van het water in hoge mate aan. Dus: is er gezamenlijk een macro te maken op basis waarvan de in te voeren voorstellen kunnen worden beoordeeld (maximale-minimale effect) aan de hand waarvan een goede keuze kan worden gemaakt bij de inzet van de instrumenten. Portefeuillehouder Von Faber zegt dat enerzijds inderdaad wenselijk is om de effectiviteitsscore nauwgezet in beeld te brengen om te bepalen of het beoogde wordt bereikt. De beoogde effecten van natuurvriendelijke oevers kunnen inmiddels worden aangegeven omdat die zijn gemeten. Ook de nulmeting in het kader van de biodiversiteit zal helpen. Aan het begin van elke planperiode moet opnieuw beoordeeld worden wat de situatie is van de macrofauna. Vraag is hoe een en ander zou kunnen worden geregistreerd. De portefeuillehouder wil de suggestie voor een macro graag oppakken maar of	

VERSLAG	ACTIE
en in hoeverre deze papieren werkelijkheid aansluit bij de echte realiteit, die mogelijk op rood of groen staat, valt nog te bezien. De voorzitter vat de vraag van de heer Van Oeveren kort samen als een verzoek om per maatregel aan te geven in hoeverre Rijnland kan bogen op ervaringen in het verleden en in welke mate die (on)zekerheden met zich meebrengen. Kortom: er is een wens voor meer diepte aan (on)zekerheden in het vervolg. Mevrouw Stoop zegt dat er weliswaar knoppen worden aangeboden, maar dat wegens het ontbreken van het metertje, niet duidelijk is wat de vorderingen zijn. Stel dat de nadruk meer wordt gelegd op natuurvriendelijke oevers en minder op landbouw, wat gebeurt er dan? Welke maatregel wordt al dan niet genomen? Wat zijn de effecten van bodemdaling en worden die ook meegewogen? Idem dito wat betreft de emissies van de zuiveringsinstallaties die ook niet worden genoemd. Het ontbreken van inzicht in de kosteneffectiviteit van maatregelen, doet zich gelden, maar mevrouw Stoop vindt de vraagstelling erg goed en als er iets meer gevoel bij wordt verschaft, lijken de hoofdvragen ook terecht. Wel wil zij weten of de € 43 miljoen het plafond is of staat het bedrag nog 'open'? De voorzitter wijst erop, dat de VV over dit bedrag gaat. Hij concludeert dat mevrouw Stoop niet alleen vraagt naar knoppen maar ook het metertje zodat er een welbewuste keuze kan worden gemaakt bij het draaien aan deze knoppen. De heer Van der Plas vindt, afgaande op de geschiedenis, dat nog veel onbekend is. Natuurlijk kan overal een metertje aan worden bevestigd, maar dit metertje kent een enorme bandbreedte. De fractie is groot voorstander van een kwalitatieve verbetering van het water: 'ChristenUnie-SGP vindt dat schepselen ook goed moeten kunnen leven op land en water en al last genoeg ondervinden van onze vervuilingen'. De vervuiler dient te betalen en hij zou zich ook kunnen vinden in € 50 miljoen. Vragen: 1. heeft Rijnland voorafgaande aan het project echt niet kunnen voorzien dat de vogels hun uitwerpselen deponeren in de Nieuwkoopse Plassen en 2. hoe erg is dit eigenlijk: het gebeurt immers overal in de natuur of is het fosfaatgehalte gestegen? Verrassingen zijn onvermijdelijk en 'al die metertjes, dat geloof ik wel, laten we maar aanpakken'. De natuurvriendelijke oevers zijn positief uitpakend. Portefeuillehouder Von Faber laat de hoogte van de investeringen over aan de VV maar vooralsnog blijft het coalitieakkoord leidend. Er worden maatregelen genomen met betrekking tot het waterlichaam en die zullen ertoe leiden dat de biotoop verbetert en mogelijk ook nieuwe soorten aantrekt e.d. Omdat Nederland wilde natuur ontbeert, zal de door de mensen aangelegde natuur moeten worden onderhouden hetgeen aanscherping of bijstelling van verloop van tijd vereist. Mevrouw Corbey heeft eveneens behoefte aan een metertje om de effectiviteit van maatregelen te kunnen beoordelen. Er werd aangegeven dat 70% van de waterkwaliteit matig is: wat is er nodig om de stap van matig naar goed te maken. Afgaande op de opties, zou mevrouw Corbey meer aan oevers en minder aan landbouw willen besteden mede gezien de inzet van de minister die al bezig is om de stikstoflasten ook vanuit de landbouw te verminderen en de inzet van het waterschap dus misschien minder noodzakelijk is en dus kan worden gekozen voor de verbetering van oevers en civieltechnische werken. Vraag: kan er beter worden aangegeven in welke mate de aalscholvers bijdragen aan de fosfaatverontreiniging en zijn er geen maatregelen om die uitstoot te beperken? De voorzitter memoreert dat het gesprek zich dient te focussen op de vraag hoe het geld moet worden besteed. De vragen over de aalscholvers komen op een later moment aan bod. Mevrouw Frinking stelt dat de vraag niet eenvoudig is te beantwoorden. Het gaat om 40 waterlichamen waarvoor een eigen divers pakket is opgesteld (maatwerk). Afhankelijk van de situatie van het waterlichaam, moeten of de oevers of het watersysteem worden aangepakt, of moet er nog een bronreductie worden doorgevoerd. Het voorliggende maatregelenpakket is naar verwachting afdoende voor het doelbereik in 2027. De voorzitter schetst de wens van de VV in deze: er moet inzicht worden geboden in het potentiële effect van individuele (of pakketten van) maatregelen om de kleur van geel naar groen op te schuiven (variant van het genoemde metertje), indachtig de vele onzekerheden. De heer Mooren vindt het tot zijn spijt een eenzijdig programma. Hij mist de afvoer van de wegen (belangrijke vervuiler van oppervlaktewater). Er is een behoorlijk bedrag voor landbouw gereserveerd maar met de aanduiding 'vrijwillig'. Het is niet aannemelijk dat ondernemers staan te dringen om mee te gaan doen: ze doen immers al veel ten behoeve van reductie. Hij denkt dat winst behaald kan worden door concrete problemen (zie de tabel over vervuilde locaties op de site) aan te pakken met specifieke oplossingen. Het betreft vooral de plassen.	

VERSLAG	ACTIE
De heer J. de Vries denkt dat er nog wel meer bronnen zijn die kunnen worden betrokken bij de KRW3. Niet alleen de aalscholvers veroorzaken problemen. Rivierkreeften vreten vrijwel alle waterplanten op. Zolang niets wordt gedaan om die te bestrijden, zullen alle maatregelen om waterplanten te stimuleren zinloos zijn. Baggeren en awzi's worden buiten beschouwing gelaten. Zou het niet veel kostenefficiënter zijn om de € 43 miljoen in te zetten op de awzi's en baggeren ten behoeve van de verbetering van de waterkwaliteit? De awzi's zijn volgens hem een veel grotere bron (10x) dan de landbouw. Vraag: in het collegeprogramma staat € 41 miljoen en geen € 43 miljoen. Betekent dit dat er toch meer geld nodig lijkt te zijn om de KRW-3-doelen te halen? Zie ook de kanttekening van mevrouw Stoop. Dient de portefeuillehouder zich niet in te zetten om budget te schuiven naar het stimuleringsfonds om geld met geld te maken en aan te sluiten bij de stikstofgelden, rijksoverheid subsidies of investeringen van bedrijven in verbetering van het water? Als de portefeuillehouder € 8 miljoen stimuleringsgeld plust met € 8 miljoen extra, kan worden uitgegaan van € 49 miljoen. De heer De Vries ziet graag dat de portefeuillehouder deze uitdaging oppakt. De heer W. de Vries wil weten hoe de organisatie momenteel intern met de KRW-synergie omgaat. Het is eenvoudig om synergie te bewerkstelligen met bestaande zuiveringen, gemalen, waterkeringen en andere civieltechnische werken en effectiviteit te behalen. Sluiten programma's binnen Rijnland op elkaar aan? In hoeverre is dit kostenbesparend? Zou een extra investering in zuiveringen niet leiden tot veel meer rendement? Portefeuillehouder Von Faber vindt de suggestie van de A&B-fractie om de 'verdubbelaar' in te zetten (stimuleringsfonds) een zeer zinvolle omdat ook de portefeuillehouder de mogelijkheden daarvan ziet. Synergie: op de zwemwaterlocaties wordt door zowel Rijnland als gemeenten geïnvesteerd. Ook de werkzaamheden aan de Amstelveense Poel worden samen met de gemeente Amstelveen uitgevoerd wat tot een extra subsidie van de provincie heeft geleid. Rijnland zet dus al in op synergie en zoekt naar meer mogelijkheden. De vragen over de rivierkreeften neemt de portefeuillehouder mee. Mevrouw Dewkalie wil weten hoe de ingelanden kunnen worden betrokken bij dit type maatregelen gericht op het zuiveren/schoonhouden van water. Herstelmaatregelen KRW1: wat zijn de financiële consequenties of deze al dan niet worden betrokken? Worden die maatregelen qua termijn uitgebreid? KRW-2 blijft buiten beschouwing maar wat zijn de gevolgen als er een lacune ontstaat? Portefeuillehouder Von Faber wijst erop dat op een aantal locaties (Langeraar, Zoetermeer) een intensief traject met bewoners is/wordt doorlopen. De oproep van WN om het waterbewustzijn te verhogen zal de portefeuillehouder nadrukkelijk meenemen. Herstelmaatregelen: het is aan de VV om te bepalen wanneer die kunnen worden opgepakt. De heer Hermans sluit zich aan bij de kanttekeningen van beide heren De Vries. Hij wil zelf weten hoe Rijnland omgaat met de inbedding. Rijk en provincie bepalen de doelen maar de uitvoering ligt bij Rijnland, dat met voorstellen moet komen en de kosten moet betalen. De VVD vindt dat Rijk en provincie dan ook op de rekening en ambitie moeten worden aangesproken. De dossiers PFAS en uitstoot bieden ook mogelijkheden voor synergie. In de vervolgnota van september dient de bestuurlijke inbedding te worden beschreven en moet worden aangegeven hoe rijk en provincies gaan betalen aan de door hun gestelde doelen. Portefeuillehouder Von Faber zegt dat Rijnland zelf de voorzet doet en de kaders stelt. Zie de kanttekening van mevrouw Frinking over doel en doelaanpassing. De portefeuillehouder neemt de PFAS en uitstoot mee. De heer Revet verwijst naar de analyse van de 7-8 en 25-prioritering. Hij neemt aan dat dit niet betekent dat de aanpak van de waterkwaliteit tijdens dit traject op de waterlichamen stilligt. 50PLUS vraagt wat er gebeurt na afloop van de stimuleringsmaatregelen? Betekent dat het einde van de medewerking? Portefeuillehouder Von Faber antwoordt dat Rijnland in 2009 de 40 waterlichamen 'kreeg' en dat toen is besloten om met de bekende zeven als eerste te starten en de andere nog even te laten rusten. Er moeten nu dus nog 25 worden opgepakt. De waterlichamen worden mathematisch afgewerkt. Aanvullende vragen van 50PLUS zijn van harte welkom. Voorts zal de 'knop om te stimuleren' geenszins worden dichtgedraaid maar door de VV worden ingezet. De voorzitter voegt eraan toe, dat het inderdaad mogelijk is dat na afloop van de stimuleringsgelden, ook bijdragen van anderen eindigen. De heer Van der Kaap vindt een aanvullend pakket zeer wenselijk gezien de zorgelijke situatie. Voor de PvdD staat oeverinrichting op de eerste plaats. Waar gaan de kosten naar toe bij de aanpak van de landbouwemissies? De fractie huldigt het standpunt dat de vervuiler dient te betalen.	

VERSLAG	ACTIE
De heer J. de Vries merkt op dat de landbouw gezien lijkt te worden als vijand, terwijl heel veel landbouwers van nature willen meewerken aan kwalitatief goed water, mede omdat dat van levensbelang is voor hun bedrijf. Een éénmalige inlaat van te veel zout water, ruïneert terstond de biodiversiteit in de sloten. Vraag: wat als boeren meewerken aan de inrichting van natuurvriendelijke oevers voor de verbetering van de waterkwaliteit en zij nadien ontdekken dat de waterkwaliteit is verbeterd maar er op dat moment ten gevolge van een bestemmingsplanwijziging de natuurvriendelijke oever worden gewijzigd in natuur (in plaats van landbouw). Als deze dreigingen bij de landbouw worden weggehaald en er kansen worden gecreëerd bij de landbouw (via het stimuleringsfonds) valt er veel winst te behalen. Wat is de visie van de PvdD? De heer Van der Kaap voorziet een grote transitie wat landgebruik betreft en er zullen veel zaken ingrijpend moeten veranderen. Vast staat dat er een einde moet komen aan de manier waarop het land tot dusverre is gebuikt, aan de intensieve veehouderij, het aanleggen van eindeloze velden Engels raaigras waardoor de biodiversiteit is verdwenen. Iedereen zal moeten meewerken aan de noodzakelijke grondige herziening. De heer Mooren vindt dit geen antwoord op de gestelde vraag. De voorzitter benadrukt dat het vrij staat om vragen op eigen wijze te beantwoorden. Portefeuillehouder Von Faber gaat uit van het coalitieakkoord, de wettelijke kaders en de criteria haalbaar, uitvoerbaar en betaalbaar voor de 25 waterlichamen. Als de VV besluit tot een aanvullend zorgpakket en daarvoor geld beschikbaar stelt, wordt dit uitgevoerd. De gelden voor de oeverinrichting worden grotendeels besteed aan pilots en experimenten (zie de bollenpolder van de toekomst). De voorzitter memoreert de vier knoppen waaraan gedraaid zou kunnen worden en peilt vervolgens bij de aanwezigen waar hun voorkeur naar uitgaat via de uitgereikte kaartjes. Vraag: wie wil er meer geld vrijmaken voor de inrichtingsmaatregelen, de oevers? De heer Stolk wil geen uitspraken doen op dit moment gezien het grote aantal gestelde vragen (met name over synergie en landbouw). Pas na beantwoording wil hij iets zeggen over richtingen. De voorzitter deelt dit standpunt maar er is zoveel aan de orde geweest dat het toch zinvol is om daar een richting uit te destilleren. Hij wil de vraag voorleggen: met welke maatregelen denkt de VV dat het meeste effect wordt gesorteerd. De heer Stolk persisteert en vindt een uitspraak nu volstrekt zinloos. De voorzitter peilt daarop de meningen bij de overige VV-leden en constateert dat veel VV-leden de mening van de heer Stolk delen. De heer Van Dijk wil weten of de benoemde angst bij agrariërs dat grond wordt omgekat tot natuur al ergens speelt. Wat als grond worden ingericht als natuurvriendelijke oevers: welke bezwaren leven daartegen bij de landbouw qua uitvoering als er sprake is van 'agrarisch met natuurwaarde'. Het is raadzaam deze eventuele vrees weg te nemen. De heer J. de Vries benadrukt dat de landbouw continue innoveert, in beweging is, bijstelt en bereid is om continue te verbeteren. Hij weet dat de landbouw 'ook wel een keertje doorschiet', maar dat is ook het geval elders in de samenleving: in het verkeer (files) en andere vlakken (obesitas). De landbouw draagt graag actief bij om de waterkwaliteit te verbeteren. Landbouw heeft alles te maken met grondgebruik en er is een wezenlijk verschil of het gaat om de bestemming natuur of bestemming agrarisch. Landbouwers krijgen evenwel te maken met allerlei beperkingen/verboden die ook uitwerken op aanpalende gebieden. Het aantal voorbeelden is legio. Maar veel landbouwers die positief startten met natuurvriendelijke oevers, hebben nadat het stempel 'natuur' in de lucht hing, een damwand geslagen waardoor een einde kwam aan de natuurvriendelijke oever. De heer Van Dijk zou het betreuren als goede bedoelingen hierdoor zouden stagneren of geen doorgang kunnen vinden en zodoende het beleid van Rijnland via een omweg ongedaan wordt gemaakt. De voorzitter concludeert dat de VV behoefte heeft aan meer meetbare kennis ten aanzien van de te bereiken effecten met bepaalde maatregelen (nu en in de toekomst), aan inzicht in de wijze waarop anderen kunnen worden verleid om te participeren of zelf maatregelen te nemen (inwoners, agrariërs) en wat het betekent als er meer wordt ingezet op synergie. De voorzitter wijst op de tijdsklem die Rijnland in zijn greep houdt. In september moeten er besluiten worden genomen. De voorzitter hoopt op begrip als in september nog niet alle vragen beantwoord kunnen worden. Binnen een bepaalde mate van onzekerheid zal de VV toch knopen moeten doorhakken. Portefeuillehouder Von Faber vindt dat de bespreking toch het nodige heeft opgeleverd. Bovendien zijn er geen obstructies opgeworpen tegen het voorstel om de nadruk te leggen op 25 waterlichamen,	

VERSLAG		ACTIE
	herstelmaatregelen KRW-1 maar geen extra inzet te plegen op KRW-2. Voorts wil de VV dat de stimuleringsbudgetknop verder moet worden opengedraaid. Veel vragen hadden betrekking op techniek en gaven aan dat de VV met name wil weten of de maatregelen het beoogde resultaat opleveren. Al met al is de portefeuillehouder content met de uitkomsten en gaat daarmee aan de slag voor het vervolg.	
10.	Sluiting Nadat de voorzitter de aanwezigen een plezierige vakantie heeft gewenst en heeft aangekondigd dat er een vergaderruimte wordt gezocht waarin er na de zomer fysiek op 1,5 meter afstand kan worden overlegd, sluit hij de vergadering om 13:51 uur. De heer Van Dijk wijst de leden van de commissie Waterveiligheid en Waterketen erop dat er op 1 juli 's avonds nog een extra vergadering is over de aanbesteding van het project Haarlem-Waarderpolder.	

Vastgesteld, 23 september 2020.

voorzitter,

secretaris,

R.A.M. van der Sande

M. Middendorp